

ת"פ 49982/03/13 - מדינת ישראל נגד מאמון פרחאן, עומר מחסין

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט י' נועם

ת"פ 49982-03-13 מדינת ישראל ואח' נ' מאמון פרחאן (עציר) ואח'

מדינת ישראל

המאשימה

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

הנאשמים

1. מאמון פרחאן (עציר)

ע"יב"כעו"דר' סוואעד

2. עומר מחסין (משפטו הסתיים)

ע"יב"כעו"דעומיירא' מריד

גזר-דין - בעניינו של נאשם 1

1. נאשם 1 (להלן - הנאשם) הורשע, על-פי הודאתו, כדלהלן: באישום הראשון - בעבירות של ייצור נשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק), חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק, ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(1) ו-274(2) בצירוף סעיף 29 לחוק; ובאישום השני - בעבירות ייצור נשק לפי סעיף 144(ב2) בצירוף סעיף 29 לחוק, הצתה לפי סעיף 448(א)(סיפא) לחוק; וניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 274(1) ו-274(2) בצירוף סעיפים 25 ו-29 לחוק.

הרשעתו של הנאשם ניתנה בגדרו של הסדר טיעון, לפיו הוגש נגדו כתב-אישום מתוקן, שבעובדותיו הודה. הסדר הטיעון לא חל על העונש. במסגרת ההסדר הוסכם, כי בתיאור האירועים לא יחרגו הצדדים מעובדות כתב-האישום מתוקן, לא יסתרו אותו ולא יוסיפו עליו.

2. להלן עובדות האישום הראשון, העומדות ביסוד הודאתו והרשעתו של הנאשם.

ביום 6.3.13 קשר הנאשם קשר עם אחיו מוחמד (להלן - מוחמד) ועם הקטין ג' (להלן - הקטין), להשתתף בהתקהלות אסורה ליד מסגד אל-אקצא בהר-הבית בירושלים, לאחר תפילת יום השישי בצהריים, ובמסגרתה ליידות בקבוקי תבעירה לעבר כוחות הביטחון שיגיעו למקום כדי לפזר את ההתקהלות. לשם הוצאתו של הקשר אל הפועל, רכשו השלושה ביום 8.3.13 בנזין בתחנת דלק, והצטיידו בבקבוקים ריקים מפלסטיק ובבקבוקי מיץ מזכוכית. הנאשם מילא את שני הבקבוקים הריקים בבנזין, וביקש מילד צעיר, שזהותו אינה ידועה למאשימה, תמורת חמישה שקלים,

להכניס את הבקבוקים למתחם הר-הבית, דרך הבידוק הביטחוני בשער המוגרבים, ולהעבירם לידי הקטין אשר נכנס למתחם דרך השער, מספר דקות קודם לכן. הילד עשה כמבוקשו של הנאשם, העביר את בקבוקי הבנזין לתוך מתחם הר-הבית, שם מסרם לידיו של הקטין. בהמשך, נכנס נאשם 1 למתחם הר-הבית ונפגש עם מוחמד והקטין, באזור חורשת העצים בחלק המזרחי של הר-הבית. השלושה שפכו את המיץ מבקבוקי הזכוכית, ומילאו את הבקבוקים עד חצי תכולתם בבנזין. בהמשך, קרעו מחולצה מספר פיסות בד והכניסו אותן לשקית יחד עם בקבוקי התעברה שייצרו. לצורך קידומו של הקשר ביקשו הנאשם ומוחמד מאדם אחר (להלן - האחר) להשתתף בזריקת בקבוקי התעברה, ולהביא לנאשם שני בקבוקי זכוכית נוספים. האחר, שהצטרף לקשר, רכש שני בקבוקים, הכניסם למתחם הר-הבית, והעבירם לידיהם של נאשם 1, מוחמד והקטין. השלושה ייצרו יחדיו בקבוקי תעברה נוספים, שמולאו עד חצי תכולתם בבנזין.

בשעות הצהריים, בסמוך לאחר תפילת יום השישי במסגד אל-אקצא, החלה התקהלות אסורה שבה השתתף הנאשם יחד עם עשרות אנשים נוספים שהתקבצו לשם הפרת הסדר. ההתפרעות כוונה נגד כוח משטרה שעמד ברחבת הר-הבית בסמוך לשער המוגרבים, ובהמשך - כלפיי כוחות הביטחון שנכנסו לאזור מסגד אל-אקצא, כדי לנסות השיב את הסדר הציבורי על כנו. במהלך ההתפרעות יידה הנאשם, יחד עם המתפרעים הנוספים, אבנים רבות לעבר כוחות המשטרה שעמדו במרחק של עשרות מטרים מהם. ידיו האבנים סיכן את השוטרים, ואבן אחת פגעה בפניו של שוטר, בסמוך לעינו. במהלך ההתפרעות, נכנס הנאשם למסגד אל-אקצא, והצטרף לעשרות מתפרעים אשר זרקו אבנים וחפצים מתוך המסגד לעבר כוחות הביטחון שעמדו בקרבת מקום. בעת ובמקום האמורים הציתו הנאשם, מוחמד והקטין, את שמונת בקבוקי התעברה שייצרו קודם לכן, וזרקו את הבקבוקים לעבר כוחות הביטחון שעמדו בסמוך לדלתות המסגד. אחד מבקבוקי התעברה שזרק הנאשם פגע באפוד של שוטר, והאפוד החל לעלות בלהבות. בגין המעשים האמורים הורשע הנאשם בעבירות ייצור נשק, חבלה בכוונה מחמירה ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות.

3. ומכאן לעובדות האישום השני, המתייחסות לשני אירועים שבהם היה מעורב הנאשם במחצית השנייה של שנת 2012.

במועד בלתי ידוע למאשימה, בין חודשים יולי לאוקטובר 2012, במגרש הכדורגל של בית-הספר לבנות במחנה הפליטים שועפט, ייצר הנאשם בקבוק תעברה, בכך שמילא בקבוק זכוכית בבנזין ובבד. בהמשך, הצית את בקבוק התעברה ויידה אותו לעבר עמדת השמירה, שבה שוהים כוחות הביטחון, במחסום הכניסה למחנה הפליטים שועפט. בקבוק התעברה התלקח ופגע במבנה העמדה. במהלך חודש ספטמבר 2012 השתתף הנאשם בתהלוכה במחנה הפליטים שועפט, במטרה למחות על פרסום באינטרנט על הנביא מוחמד. במהלך התהלוכה יידה הנאשם אבן אחת

לעבר כוחות הביטחון שהגיעו למקום. בגין המעשים האמורים הורשע הנאשם, כאמור, בעבירות ייצור נשק, הצתה וניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות.

4. יצוין כי נגד הקטין, שנטל חלק באירוע הנדון באישום הראשון, הוגש כתב-אישום נפרד, ובית משפט זה (כב' סגן הנשיא מ' דרורי) גזר את דינו ל-18 חודשי מאסר בפועל. כתב-אישום נוסף הוגש נגד שני שותפים אחרים באירועים הנדונים באישום הראשון, וגזר-דינם של השניים אמור להינתן על-ידי מותב אחר לאחר מתן גזר-הדין הנוכחי.

5. הנאשם יליד חודש אוקטובר 1992, ובעת ביצוע העבירות היה כבן עשרים. הוא הבן החמישי למשפחה המונה זוג הורים ועשרה ילדים, המתגוררת במחנה הפליטים שועפט. מתסקיר שירות המבחן מיום 10.10.13 עולה, כי הנאשם גדל ברקע משפחתי קשה של היעדר תפקוד הורי מצד האב, ונשר ממסגרת הלימודים בגיל 13 לצורך סיוע בפרנסת המשפחה. לחובתו של הנאשם שתי הרשעות קודמות: הראשונה - מיום 18.1.12 בבית-משפט השלום לנוער, שבה הוטלו עליו מאסר על-תנאי וקנס בגין עבירות של השתתפות בהתפרעות וניסיון לתקיפת שוטר; והשנייה - מיום 22.12.13 (בעת שהיה עצור בתיק הנוכחי), בגדרה נגזר דינו לשבועיים מאסר בפועל וכן למאסר על-תנאי, בשל עבירת איומים. בתסקיר שירות המבחן צוין, כי במסגרת הליכים שהתנהלו נגד הנאשם בבית-משפט השלום לנוער, בגין ידוי אבנים על כוחות הביטחון, היה ניסיון להפנותו לקורס טבחים, זאת לנוכח העובדה שהיה חסר מסגרת חינוכית ותעסוקתית, אך הניסיון לא צלח מחמת חוסר שיתוף פעולה מצדו. בשיחתו עם קצינת המבחן, טען הנאשם, כי ביצע את העבירות על-רקע פגיעה בילדים ובכבוד הקוראן, מצד חיילים, בסרטון שראה; וכי חש רצון לנקום בחיילים. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם נמצא בשלבים ראשונים של גיבוש זהותו האישית; מתקשה להתמודד עם קשיים רגשיים על-רקע תפקודו הבעייתי של אביו; מבטא עמדות המתירות התנהגות אלימה במצבים שבהם הוא חווה פגיעה של אחר באמונתו הדתית ובתפיסת עולמו; אינו רואה בחוקי המדינה סמכות ומרות עבורו; ומתקשה להציב גבולות להתנהגותו. בנוסף העריך שירות המבחן, כי הנאשם אינו בשל להתערבות טיפולית, בין-השאר לאור דפוסי התנהלותו וכשלון ההליכים שננקטו בעניינו בעבר. שירות המבחן סבר, כי יש להשית על הנאשם מאסר בפועל, כעונש הרתעתי אשר יחדד עבורו את חומרת מעשיו, בנוסף למאסר על-תנאי לתקופה ממושכת.

6. לאחר קבלת התסקיר, ביקש הסנגור כי יוזמן תסקיר משלים, הואיל והתסקיר הוכן על-ידי קצינת מבחן שאינה דוברת את השפה הערבית, ומבלי שקצינת המבחן נפגשה עם משפחתו של הנאשם. בהחלטתי מיום 31.10.13 התבקש שירות המבחן להכין תסקיר משלים, לאחר שיקיים פגישה עם משפחתו של הנאשם, זאת בתיאום עם הסנגור.

בתסקיר משלים מיום 5.12.13 ציינה קצינת המבחן, כי במהלך חודש נובמבר פנה שירות המבחן מספר פעמים לסנגור, בבקשה לקבל את פרטי משפחתו של הנאשם, כדי להזמין לפגישה, וכי עד למועד הכנת התסקיר המשלים, לא הועברו לשירות המבחן פרטי המשפחה בכתב או בעל-פה. עוד ציינה קצינת המבחן בתסקירה המשלים, כי שיחתה עם הנאשם התקיימה באמצעות מתורגמן לשפה הערבית, ונמשכה למעלה משעתיים. בנוסף הדגישה, כי מדובר בשיחת אבחון מעמיקה, שבמהלכה נבחנה יכולתו של הנאשם לקחת אחריות על חייו, להציב לעצמו גבולות, לקבל את מרותו של החוק ולהפיק תועלת מקשר עם גורמים טיפוליים. כן ציינה, כי לצורך הכנת התסקיר נעזרה במידע שהתקבל משירות המבחן לנוער, אשר היה בקשר עם הנאשם בעבר. היא שבה והמליצה על הטלת מאסר בפועל, בצד מאסר מותנה.

7. ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה לעונש את חומרת העבירות ונסיבות ביצוען; ובפתח טיעוניה אף הגישה לבית-המשפט אסופת תצלומים שתיעדו את השלכת ידווי בקבוקי התבערה במתחם הר-הבית, שבחלק מהם נראה השוטר הנפגע כאשר האפוד שעל גופו עולה בלהבות. בהתאם להבניית הענישה, על-פי תיקון 113 לחוק העונשין, טענה ב"כ המאשימה כי מתחם הענישה ההולם בגין העבירות שבאישום הראשון נע בין ארבע לשמונה שנות מאסר בפועל. באשר לאישום זה, הדגישה ב"כ המאשימה, את חומרת נסיבות האירוע, ובין השאר - את מקום השלכת בקבוק התבערה, במתחם הר-הבית; העובדה שמדובר במעשה מתוכנן מראש שבוצע בחבורה; המניע האידיאולוגי שעמד ביסוד המעשים; החלק הפעיל והדומיננטי שנטל הנאשם באירוע; התעוזה העבריינית שהפגין הנאשם במעשה שהוגדר על-ידי ב"כ המאשימה כ"פעולת טרור מתוכננת של פיגוע חבלני בכוחות הביטחון"; הסיכון הממשי שנשקף לשוטרים; וכן את תוצאת המעשה, עת פגע בקבוק התבערה בשוטר והצית את האפוד שלבש. בהתייחסה למתחם הענישה ההולם לעבירות הנדונות באישום השני, טענה ב"כ המאשימה כי המתחם בגין העבירה של ידווי בקבוק התבערה נע בין 20 ל-40 חודשי מאסר, ובשל העבירה של ידווי אבן לעבר השוטרים - בין ארבעה לשמונה חודשי מאסר. באשר לאירועים שבאישום השני, הדגישה את חומרת המעשים, הן של ידווי בקבוק התבערה לעבר עמדת השמירה של כוחות הביטחון במחסום הכניסה למחנה הפליטים שועפט, והן של זריקת אבן לעבר כוחות הביטחון במהלך ההפגנה במחנה הפליטים. בכל הנוגע לעונש המתאים לנאשם, בתוך מתחמי הענישה ההולמים שצוינו לעיל, גרסה ב"כ המאשימה כי זה מצוי ברף העליון שלכל אחד מהמתחמים, זאת לנוכח הרשעתו הקודמת של הנאשם בעבירות של השתתפות בהתפרעות והפרעה לשוטר, כשלון ההרתעה בהליכים שנקטו נגדו בעבר, וכן הערכת שירות המבחן בעניינו. היא סברה, כי בנסיבות המקרה, יש להורות על הצטברות העונשים שיוטלו על הנאשם בגין כל אחד מהאישומים.

8. הסנגור לא הקל ראש בחומרת העבירות; אך טען, כי מתחם הענישה שהוצג על-ידי המאשימה אינו נובע

מעקרונות הבניית הענישה שבתיקון 113 לחוק, וכי במתחם האמור מבקשת המאשימה למעשה לקבוע רף ענישה חדש, החורג לחומרה ממדיניות הענישה הנוהגת. עוד טען הסנגור, כי יש להתייחס לנאשם, בגזירת דינו, כמי שמשתתף לאוכלוסיית ה"בגירים צעירים", אשר על-פי הפסיקה אין למצות עמה את הדין; וכי גילו של הנאשם אמור להשפיע הן על עצם קביעת המתחם, והן על גזירת העונש המתאים בתוך המתחם. באשר לנסיבות ביצוע העבירות שבאישום הראשון, טען הסנגור, בין-השאר, כי אין מדובר בהתארגנות מתוככמת; כי מדובר במעשה "שטות" של צעיר שהבין רק לאחר מעצרו את הפסול שבמעשיו ונטל אחריות עליהם; וכי למרבה המזל לא נגרמה חבלה גופנית כתוצאה מפגיעת בקבוק התבערה בשוטר. עוד טען, כי מדיניות הענישה בגין העבירות הנדונות רחוקה ממתחם הענישה שמוצג על-ידי המאשימה. בכל הנוגע לעונש הראוי במקרה דנן, ביקש הסנגור להתחשב בהודאתו של הנאשם, בחרטה שהביע על מעשיו, וכן בנסיבותיו האישיות אשר פורטו בתסקיר שירות המבחן. בהקשר האחרון הדגיש, כי הנאשם גדל בתנאי עזובה והזנחה, ללא דמות אבהית תומכת, ונאלץ להסתובב ברחובות החל מגיל 13. הוא ביקש, כי תקופת המאסר שתושת על הנאשם תהיה זהה לזו שהוטלה על הקטין, קרי - 18 חודשי מאסר בפועל, עם תוספת מינורית בלבד, והדגיש כי פער הגילים בין הקטין לבין הנאשם אינו משמעותי לעניין הענישה.

9. העבירות שבהן הורשע הנאשם חמורות במהותן ובנסיבות ביצוען. כבר נפסק, לא אחת, כי הסיכון הנשקף לביטחון הציבור מאירועי אלימות קשים, של יידוי בקבוקי תבערה, ובכלל זה - לעבר גורמי אכיפת החוק, מחייב הטלת ענישה מחמירה. יידוי בקבוקי תבערה, מהווה למעשה שימוש בנשק חם, העלול לגרום לפגיעות חמורות - בגוף וברכוש. בהקשר לעבירות אלו הדגישה הפסיקה "את המסוכנות הרבה ואת ההכרח במדיניות של ענישה מכבידה, על-מנת להוקיע, להרתיע, ולשרש מעשים שכאלה"; ואף הודגש, כי גם אם "לא הייתה פגיעה בגוף ולא ברכוש, אין בכך כדי להקהות את המסוכנות" (ע"פ 3063/12 מדינת ישראל נ' אסלאם עודה (8.5.12)); וכן ראו: ע"פ 5873/09 איברהים ביומי נ' מדינת ישראל (28.12.10)). כן נפסק, כי בעבירות מסוג אלו, המבוצעות על-רקע אידיאולוגי-לאומני, "נדחים שיקולי ענישה אחרים מפני שיקול ההרתעה" (ע"פ 1163/07 אבו חדיר נ' מדינת ישראל (29.3.07)); וכי על בית-המשפט להעביר "מסר חד משמעי ונוקב של הרתעה מפני מעשים אלו שחוזרים ונשנים, לצערנו, ולא פעם מסתיימים בפגיעה ממש" (ע"פ 2901/06 פלוני נ' מדינת ישראל (6.3.07)). לחומרת העבירה התייחס בית-המשפט העליון בע"פ 3057/13 פלוני נ' מדינת ישראל (2.7.13), בהפנותו לדברי בית-המשפט העליון בע"פ 262/06 פלוני נ' מדינת ישראל (6.7.06): "סוג עבירות זה, שעניין בקבוקי תבערה, מחייב ענישה מחמירה. תוצאותיו של בקבוק תבערה, וכבר היו דברים מעולם, עלולות להיות קשות ביותר, וראוי איפוא, כי ייצא הקול שהענישה בכגון דא לא תהיה קלה...". גישה עונשית מחמירה אף מתחייבת במקרים של יידוי אבנים לעבר כלי רכב או לעבר אנשים, ובכלל זה לעבר גורמי אכיפת החוק; ובהקשר זה נפסק, כי אבן מהווה נשק קר ופגיעתה עלולה לגבות מחיר דמים. משנה חומרה יש לראות בביצוע העבירות האמורות כלפי אנשי אכיפת החוק אגב התפרעויות רבות משתתפים, שכן באירועים אלו מתווסף גורם של

התרסה נגד שלטון החוק ומרות המדינה, מוגבר החשש מהסלמת האלימות עד כדי סיכון בפגיעות בגוף או בנפש, וגורמי אכיפת החוק נתקלים בקושי של ממש בהשלטת הסדר הציבורי. על-כן נדרש, כי בעבירות אלו תוטל ענישה מחמירה, זאת הן משיקולי גמול והוקעת המעשים, הן מטעמים של הגנה על ביטחון הציבור מפני הסיכון הממשי הנשקף ממבצעי המעשים, והן מטעמים של הרתעה אפקטיבית - אישית וכללית.

10. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, על בית-המשפט לקבוע בגזר-הדין את מתחם העונש ההולם, זאת לאור העיקרון המנחה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; ובהמשך - לגזור את העונש המתאים לנאשם במסגרת מתחם הענישה ההולם, תוך התייחסות לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, זאת אגב אפשרות לסטות מהמתחם בנסיבות חריגות שצוינו בחוק. על-פי התיקון האמור לחוק, במקרה שבו הורשע נאשם בכמה עבירות, על בית-המשפט לקבוע האם הן מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. אם מדובר באירוע אחד, על בית-המשפט לקבוע מתחם ענישה לאירוע כולו, ולגזור עונש כולל לכל העבירות הקשורות לאותו אירוע. ואולם, ככל שבית-המשפט מוצא, כי בעבירות שבהן הורשע הנאשם מדובר בכמה אירועים, יש לקבוע מתחם ענישה הולם לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן לגזור עונש נפרד לכל אירוע, אגב התייחסות לשאלה האם העונשים ירצו בחופף או במצטבר, או שמה להשית עונש כולל לאירועים כולם (ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13)). מתחם הענישה נקבע בהתאם לעקרון ההלימה, וביישומו מביא בית-המשפט במניין שיקוליו את הערך החברתי שנפגע בביצוע העבירה, את מדיניות הענישה הנהוגה ואת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם בעבירות שבאישום הראשון, יש להתייחס תחילה למהות העבירות והסיכון הנשקף מהן לביטחון הציבור, כמבואר בפסקה 9 לעיל; וכן לערכים החברתיים המוגנים שביסוד העבירות - קדושת החיים ושלמות הגוף, ההגנה על שלום הציבור וביטחונו ושמירה על הסדר הציבורי. ערך חברתי מוגן אחר, הוא השמירה על המקומות הקדושים, שכן האירוע התרחש בהר-הבית. בנוסף, יש להתחשב, בקביעת המתחם, בעונשי המאסר המרביים שנקבעו בצדה של כל אחת מן העבירות: 20 שנים - בעבירת גרימת חבלה בכוונה מחמירה, שהיא מן החמורות שבעבירות חוק העונשין, 15 שנים בעבירת ייצור נשק, וחמש שנים בעבירת תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. כמו-כן, לצורך קביעת המתחם יש להתחשב בנסיבות ביצוע העבירות. הנסיבות חמורות, ראש לכל, מחמת אופי הפעילות העבריינית ומיקומה. למותר להכביר מילים על הצורך החיוני בשמירה על הסדר הציבורי במתחם הר-הבית, זאת נוכח קדושת המקום וייחודו. ליידי בקבוקי תבערה בקרבת מסגד אל-אקצא, השלכות חמורות מעבר לסיכון הקונקרטי לשוטרים, זאת הואיל והדבר עלול להביא להבערת המקום, תרתי משמע, ולגרום להשלכות הרת אסון. נסיבות ביצוע העבירות הקונקרטיות חמורות, הואיל ומדובר בפעילות מתוכננת ומאורגנת, שבה נטלו חלק מספר אנשים, אגב

הצטיידות מראש באמצעים לביצוע העבירות והחדרתם למתחם הר-הבית בהסתר, בין-השאר באמצעות אחרים. הנאשם נטל חלק פעיל בהתארגנות זו, ברכישת האמצעים, בהחדרתם להר-הבית ובייצור בקבוקי התבערה; ואף שילב בפעילותו קטינים - הן הקטין השותף לקשר, והן הילד שבאמצעותו החדיר בקבוקים למקום. הנאשם גם נטל חלק פעיל ודומיננטי בהשלכת מספר בקבוקי תבערה ומספר רב של אבנים. הנסיבות חמורות גם לנוכח הסיכון הממשי והמוגבר שנשקף לשוטרים, לפגיעה בגוף ובנפש. מעבר לכך, בעניינו הסיכון גם התממש, שכן אבן אחת מאלו שנזרקו על-ידי הנאשם וחבריו פגעה בפניו של שוטר, ואחד מבקבוקי התבערה שהשליך הנאשם עצמו, פגע בשוטר. כאמור, בקבוק התבערה התלקח, הצית את אפוד המגן של השוטר, והאפוד עלה בלהבות. מהתצלומים שהוגשו לבית-המשפט, עולה תמונה מזעזעת, של שוטר לבוש אפוד העולה בלהבות; ולמרבה המזל האש כובתה ולשוטר לא הוסב כל נזק גופני. היבט מחמיר נוסף יש לראות בביצוע העבירות מתוך מניע לאומני-אידיאולוגי; ועל-רקע זה מטרת הנאשם וחבריו הייתה לפגוע בשוטרים, לסכן את שלום הציבור וביטחונו ולערער את הסדר הציבורי.

בהתחשב בעיקרון ההלימה שבענישה, בפגיעה בערכים המוגנים שביסוד העבירות, ברמת הענישה הנהוגה בעבירות מסוג זה, ובנסיבות ביצוע העבירות - סבורני כי מתחם הענישה ההולם בגין העבירות הנדונות באישום הראשון - ייצור נשק, חבלה בכוונה מחמירה ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - הוא מאסר בפועל הנע בין שלוש שנים וחצי לבין שבע שנים.

12. ומכאן למתחם העונש ההולם, בגין העבירות הנדונות באישום השני. מדובר, כאמור, בעבירות ייצור נשק, הצתה וניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, שבוצעו כחצי שנה לפני האירועים הנדונים באישום הראשון. הערכים המוגנים על-ידי עבירות אלו הן שמירת החיים ושלמות הגוף, ההגנה על שלום הציבור וביטחונו ושמירה על הסדר הציבורי. העונשים המרביים שנקבעו בצד עבירות אלו הם: 20 שנים - בעבירת הצתה, 15 שנים בעבירת ייצור נשק, וחמש שנים בעבירת ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. נסיבות ביצוע העבירות באישום השני הן חמורות, זאת לנוכח הסיכון הממשי שנשקף מהמעשים לפגיעה בגוף וברכוש, בשל תכליתן לפגוע בביטחון הציבור ובשלטון החוק, וכן לאור המניע האידיאולוגי-לאומני שעמד ביסודם. אמנם המעשים לא גרמו לפגיעה בגוף וברכוש, אך הם העמידו את השוטרים בסיכון, שלמרבה המזל לא התממש. בהתחשב בעקרון ההלימה שבענישה, ברמת הענישה הנהוגה ובנסיבות ביצוע העבירות - יש לראות את מתחם הענישה ההולם באישום השני כדלקמן: 12 עד 40 חודשי מאסר בגין עבירת ההצתה, ושלושה עד שמונה חודשי מאסר בגין יידוי האבן לעבר השוטרים.

13. יצוין, כי גזר-הדין שהוטל על הקטין באירועים הנדונים באישום הראשון, אינו מהווה אמת מידה עונשית מחייבת

או מנחה בתיק שלפניי. ראשית, יש להבחין בין ענישת קטינים לענישת בגירים, שכן שונים השיקולים אשר מנחים את בית- המשפט בעת גזירת עונשו של קטין, לעומת עונשו של בגיר (ע"פ 4618/12 פלוני נ' מדינת ישראל (22.7.12)); ושנית, על אף חשיבותו של עקרון אחדות הענישה, הרי שכבר נפסק כי עקרון זה מהווה רק שיקול נוסף בין מכלול השיקולים שבמלאכת הענישה (ע"פ 6541/11 תיים נ' מדינת ישראל (13.3.12) בפסקה 10 לפסק-הדין).

14. ומכאן לגזירת העונש המתאים בתוך מתחמי הענישה ההולמים. בקביעת העונש המתאים, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. בענייננו, יש להביא בחשבון במניין השיקולים, את הרשעתו הקודמת של הנאשם בעבירה של השתתפות בהתפרעות וניסיון לתקיפת שוטר, וכשלונו ההרתעה בהליך המשפטי האמור; וכן את התייחסות שירות המבחן והמלצתו, כמפורט לעיל. בנוסף יש להתחשב בעובדה שמדובר בצעיר שהיה כבן עשרים בעת ביצוע העבירה; ובהקשר זה כבר נפסק, כי לעובדת היותו של נאשם "בגיר צעיר", יש נפקות לעניין העונש (ע"פ 77781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (25.6.13)). כן יש להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, שפורטו בתסקיר שירות המבחן ובטיעוני הסנגור, בהודאתו שחסכה זמן שיפוטי, בחרטה שהביע על מעשיו, וכן בעובדה שהנאשם נתון מזה כשנה במעצר, שתנאיו מכבידים מתנאי מאסר. סבורני, כי העונש המתאים בענייניו של הנאשם מצוי בקרבת אמצע מתחמי הענישה ההולמים; ובנסיבות העניין, ייקבע עונש מתאים אחד, בגין כל האירועים הנדונים בשני האישומים.

15. על-יסוד האמור לעיל, ובהתחשב במכלול טיעוני הצדדים לחומרה ולקולא, אני דן את הנאשם כדלהלן:

א. למאסר בפועל לתקופה של חמש שנים, החל מיום מעצרו - 8.3.13.

ב. לששה חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירה שבה הורשע בתיק זה.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תמציא עותק מגזר-הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, י"ט באדר א' התשע"ד, 19 בפברואר 2014, בנוכחות ב"כ המאשימה, הנאשם ובא-כוחו

ומתורגמן בית-המשפט לשפה הערבית.

יורם נועם, שופט